

Sağım Solum, Önüm Arkam Sobe

Dr. Fatih KÖSE*

Bu yazı, iletişim çağını yaşayan insanoglundan kendini bu çağ için uzun bir süre sayılabilecek üç gün boyunca gözden uzak tutmayı becerebilmiş "Yeşiller"e adanmıştır.

Evet, yazı Yeşiller'e ulaşma öykümle ilgili. Herhalde Yeşiller'i duymuşsunuzdur. Peki onlarla nasıl iletişime geçebileceğinizi biliyor musunuz? Pek çoğunuz bilmiyor, ama eminim şunlardan herkes haberdardır, hatta bazılarını yaşıyor: Ozon deliği, sera etkisi, asit yağmurları, toprak erozyonu, tropik ormanların (yani Dünya'nın akciğerlerinin) git gide tüketilişi, trafik karmaşası, çöp sorunu, insanların amibien bir şekilde çoğalışı vs. İşte bu tür sorunlara karşı olabildiğince çözüm üretmemin kendi çapımda yetersiz ve anlamsız kaldığını artık iyice duyumsamam ve bu çabalarımın getirdiği-getirebileceği yaşamsal-duygusal sorunlar (altı-yedi aydır çöplerimi kağıt, plastik, naylon, cam gibi sınıflandırmalarla ayırıp biriktiriyorum, hatta yakınımda oturan arkadaşlarımın çöplerini de buna dahil ettim, ancak bu çöpler artık evimdeki diğer yaşam alanlarını ve birkaç ay sonraki izdivacımı tehdit etmeye başladı) nedeniyle bu çabaların organize ve kitleselleşmesi için Yeşiller'i bulmaya karar verdim. Geçen yıl benzeri bir isteğim olmuştu, ancak demek ki bilinç ve sorumluluğum o zamanlar henüz yetersizmiş, istek aşamasından öteye gitmemişti. Neyse, işte başlıyorum:

26.2.1992: O11'den Yeşiller Partisi Genel Merkezi'nin numarasını somaya karar verdim. Geçen yılki deneyimimden yine olumsuz bir yanıt alabileceğimi tahmin ediyordum ama yine de umutluydum. Nede olsa aradan bir yıl geçmişti. Ama hayır, yanılmışım. O11'den bir sonuç alamadım. Sonradan öğrendim ki Yeşiller'in kendi adlarına telefonlarının olmamasının nedeni maddi olanaksızlıklardan dolayı yeni bir telefon alamayıp içlerinden birinin telefonunu kullanmalarını ve bu durum da bugüne kadar sürmüştü. Demek ki maddi olanaksızlıklar da devam etmiş. Bunun üzerine siyasi partilerin birbirilerinin telefon numaralarını bilmeleri gerektiği hipotezini kurarak bunu doğrulama çabasına girdim. Ne güzel, top eğitimim boyunca pek

çok hipotezle karşılaşmış ve genellikle sağlam bir temele oturtulmuş hipotezlerin doğrulandığını da okumuştum. İşte, sonunda benim de doğrulanmaya aday bir hipotezim vardı, ama doğrulanmadı! SHP Genel Merkezi santral sürekli meşguldü, DYP Genel Merkezi santralinden ise aldığım yanıt şuydu: "Yeşiller Partisi mi? Daha önce hiç duymadım, öyle bir parti olduğundan emin misiniz?" (Dikkat! Santral memuresinin ses tonu "Sen kiminle dalga geçiyorsun!" şeklinde vurgulanacak) "Tabii eminim, dört, beş yıldır varolan (?) bir parti, nasıl duymazsınız?". "Kusura bakmayın, öyle bir kaydımız yok". Eh, şu anda iktidarda olan iki partini genel merkezinden bir sonuç alamayınca (ileride SHP Genel Merkezi ile yaptığım görüşme bunu doğrulayacak) diğer siyasi partilerden de umudum kesildi. Umudumun siyasi partilere yönelik kısmı kırıldığı için başına yönelik olan kısmını arandırıp Cumhuriyet Gazetesi Ankara Bürosu'nu aradım. Santraldan "011 mi? Yok yok onlardan bulamazsınız, aa, bizde de yok, durun size adresi vereyim" yanıtını aldım? Hiç değilse adresi buldum" diye sevindim. O gece "Yarın Yeşiller'i buluyorum" düşüncesinin plasebo etkisiyle güzelce uyudum.

27.2.1992: Necatibey caddesi 53/9. Kapıyı kimse açmıyor. O sırada karşı daireye giren birisi dokuz numaralı dairenin muhtemelen tutulmuş olduğunu söylüyor. Demek ki Yeşiller yok, zaten kapıda da herhangi bir yazı yok. Demek ki "Yahu, bizi arayan birileri olabilir, eski ikametgahımıza bir not assak iyi olur" diye düşünen Yeşil de yok. Yeşillerin değer verdiği en önemli bilim dalı olan Ekoloji'ye göre, doğadan hiç bir şey yok olmaz. Ekoloji'nin bu ilkesine olan inancım gitgide sarsılmaya başlıyor. Eve dönünce Cumhuriyet Gazetesi'ni tekrar arayıp olanları anlatıyorum. İki öneride bulunuyorlar. İlk öneriye göre 011'den öğrendiğim adresin telefon numarasını alıyorum, ancak kimseye ulaşamıyorum. İkinci öneri olan Parlamento Muhabirleri'ni arama ise mesai saatlerinin geçmiş olması nedeniyle yarına kalıyor. Ancak siyasal ve basınsal yolla çözüme ulaşma umudum kalmadığından bundan da vazgeçiyorum.

28.2.1992: Sabah uyanıp evde ayrıma tabi tuttuğum çöplerin halen varolduğunu ve üstelik gitgide arttığını görmem, doğada hiç bir şeyin yok olmadığı inancını tekrar kazandırıyor. O gün Necatibey Caddesi 53/9 numaralı adrese bir daha gidiyorum. Tür usulü bir araştırma yapmaya karar veriyorum. Apartmandaki komşularına nerede olabileceklerini soruyorum. Kimse bilmiyor. Apartmanın en alt katındaki lokantaya sormamı öneren yaşlı bir teyze ile tam apartmandan çıkarken karşılaşıyorum. O sırada gözüm en alt kattaki "Hekimhanlılar Derneği"nin tabelasına takılıyor. "Türkiye'de hemşehrilik temeline dayanmayan kuruluşların istikrarı zor sağlanıyor herhalde" diye bir düşünce aklımdan geçiveriyor. Neyse, lokantacıdan yeşillerin orduevi civarında bir yere taşındıklarını öğreniyorum. İçimde tekrar bir umut ve ayrıca bir sevinç duyuyorum. "Yeşiller var, yok olmamışlar!" Bu düşüncelerle orduevi civarındaki apartmanların pencerelerini tanyorum, ancak

(*) Aile Hekimliği Asistanı Numune Hastanesi, Ankara

herhangi bir "yeşil" tabelaya rastlayamıyorum. Bu arada pek çok kuruluş adı öğreniyorum: Of ve Çevresini Tanıtma Derneği, "Darendeliler" ve adını duymadığım devlet kuruluşları (Tavsiye ederim, çok ilginç kuruluşlara rastlayabilirsiniz, bir gün Necatibey caddesindeki apartman pencerelerini gözleyerek geçin). Aklıma bu kez tarama sırasında gördüğüm "Orman Mühendisleri Odaları Birliği"ne somak geliyor. Geri dönüp kapılarını çalıyorum. Yeşillerle Orman Mühendisleri arasında kurduğum bağlantıyı hoşgörürsünüz, açıklamama sanırım gerek yok... Ama ne yazık ki onlar da bimiyor. TÜMOB'a (Mimarlar ile ilgili olsa gerek) gitmemi öneriyorlar. Zaten herkesten akıl verme dışında bir yardım göremiyorum. Oradan ayrılıp hemen yakındaki SHP Çankaya İlçe Örgütü'ne gidiyorum. Necatibey Caddesi 53/9'u önerip aldıkları yanıt sonucunda öğrenmek için en uygun yerin karşılarında bulunan SHP Genel Merkezi olduğunu söylüyorlar. Beş dakika sonra SHP Genel Merkezinden de bir sonuç alamadığımı görüyorum: Halkla ilişkiler bürosundaki görevli bayan yardımcı olamayınca bir erkek görevli bilmesi muhtemel başka bir görevliye soruyor. Sözkonusu görevli önce klasik adresi söylüyor, orada kimsenin olmadığını öğrenince de "İnsan Hakları Derneği'ne gitsin" diyerek asansöre binip kayboluyor. "Herhalde bir insanın bir kuruluşu bu kadar aramak zorunda kalışını insan haklarına aykırı buldular" diye düşünüyorum.

O akşam aklıma yine 011 geliyor. Hani şu TV'deki "911 Kurtarma" programı gibi bu 011'de çok iş görüyor. 011'den İstanbul Yeşiller Partisi Genel Merkezi'nin numarasını öğreniyorum. Hemen arıyorum ancak vakit biraz geç, kimse çıkmıyor.

29.2.1992: Sabah tekrar İstanbul'u arıyorum. Partide kimse yok, 011'den İzmir Yeşiller Partisi Genel Merkezi'nin numarasını öğreniyorum. İzmir'e ulaşabiliyorum. Beş dakika sonra tekrar aramamı istiyorlar, bu arada Ankara'nın numarasını bulacaklar. Ve nihayet! Ankara'nın numarası elimde! (Burada numarayı vermenin tam zamanı diye düşünenler yanılıyorlar. Ne sanıyorsunuz siz, yeşillere ulaşmak bir çaba gerektirmeli. Eski çağlarda insanların kutsal bir mertebeye ulaşması için yıllarca acı çektiğini, aç-susuz kalması gerektiğini hiç okumadınız mı? Hem sonradan yeşillerle karşılaşmış bu öyküyü anlattığımda, onlara bu şekilde ulaşmış olmamın onlar için ne derece değerli olduğunu, bunun aslında özel bir seleksiyon mekanizması görevi gördüğünü öğrendim.) Telefon numarasıyla ulaştığım bayan, yeşillerin her Pazar "X" gibi bir yerde toplandığını, çok tatlı insanlar olduğunu, yaş ortalamalarını yimibeş civarında seyir ettiğini anlattı. "X"i Ankara sokak isimlerini iyi bilmemem nedeniyle uzun bir çaba sonrasında tanımlayabildi. Akşam o kutsal telefon numarasında yeşillerin önde gelenlerinden olan kişiyle görüşebileceğimi söyledi.

Ve nihayet o ruhani sesle karşı karşıyayım. Aslında hiç de ruhani olmadığını konuştukça anlıyorum. Yahü bu yeşiller denen insanlar da senin-benim gibi konu-

şan, espri yapan, "Alo", "iyi akşamlar" demesini bilen işte ne bileyim, bildiğimiz insanlardanmış!

1.3.1992: Saat 14:45, evden hemen çıkıyorum. Saatim 14:30'da durmuş, 15:00'deki yeşillerin "sohbeti"ne geç kalıyorum. İlk günden insanlar üzerinde kötü bir izlenim bırakmak istemem. Saat 15:00'de yirmi kişi olacaklarını tahmin ettiğim kişilerin sohbetini (telefondaki "ruhani" ses bu bir araya gelişlerin toplantı değil, bir sohbet beraberliği olduğunu ısrarla vurgulamıştı, bunda haklı olduğunu sonradan anladım) bölmek için bi taksiye atlayıp 15:00'de X'de oldum. Büyük bir masa etrafında beş-altı kişi vardı. tanıdığım ses alternatif turizm, arabalara katalizör takılması gibi konularda konuşuyordu. "Merhaba ben ilk kez katılıyorum" deyip oturdum. Kendimi tanıtamamıştım ama sanki beni daha önceden tanıyorlarmış gibi sohbete aynen devam ettiler. Daha sonra otuz dakika içinde kişi sayısı yirmi beşi buldu. Yirmi beş kişilik topluluğa bir saat kadar sonra kendimi tanıtıp bu yazıdaki olaylardan bahsettim. Fazla üzerilerine alınmadılar, imalarını anladılar, ancak güzel olan bir şey de şu yorumu yapmalarıydı: (aslında bu yorum yeşillerin ruh halini iyi yansıtıyor) "Birkaç yıl önce bunları bize anlatırken hepimizin başı önüne eğilir 'biz bu suçu nasıl işledik' diye yüzüne bakamazdık, ama bugün gördüğün gibi buna gülebiliyoruz".

Evet, yeşiller ve sohbetleri alabildiğine rahat ve özgür bir ortamda geçiyor. Gerçi belki de bu aşırı rahat ortamdan dolayı bana üç yılda neler yaptıklarını henüz söyleyemediler (belki de söylediler) ama ben bu insanlara zor ulaştım. Onları kolay kolay bırakmayacağım. Siz de katılmak istiyorsanız işte size küçük sırlar:

X : Eczacılar Lokali, Özveren Sokak'a girip elli metre yürüdükten sonra sağa dönünce Yayla Sokak'a giriliyor, bu sokağın köşesinde bulunuyor (Necatibey Caddesi üzerindeki köprüye çok yakın)

Zor telefon no: 480 80 84 (Çetin Özkarar, ruhani sesin sahibi)

Kolay telefon no: 431 68 54 (Fatih Köse, ebe)

Ayrıca bu üç günlük arama maceram sırasında aklıma gelen bazı noktaları yazmadan edemeyeceğim:

1. "Siyasi partiler arasındaki iletişim mükemmeldir". Bu konudaki görüşlerinizi belirten bir kompozisyon yazınız!

2. Hemşehrilerinize ait mutlaka bir dernek vardır, yoksa bile bunu siz kurabilirsiniz. Merak etmeyin, mutlaka yaşayacaktır.

3. Taşınmış olan bir kuruluş ya da kişiyi aradığınızda, en yakındaki lokantacıya danışın, her yığıda giden yol midesinden geçer.

4. Üçüncü sınıf Brezilya ve Amerikan dizilerindeki dördüncü sınıf oyuncuların isimlerini bilebilen insanların, yeşillerden haberdar olmamasının nedeni, bu tür dizi senaristlerinin yeşil bilince sahip olmaması mıdır?

5. Son olarak: En büyük 011, başka büyük yok!